

Barangolások

3 × 45 perces komplex szövegfeldolgozó
és képalkotó óra
(magyar, természetismeret, vizuális kultúra)

Miről szól ez
a tanegység?

Képzletbeli túrát teszünk a versek, mesék képei, kifejezései, eseményei segítségével, amit képgalériával, beszélgetéssel erősítünk, differenciálunk. Végül képalkotó tevékenységgel rendezhetik el a gyerekek új ismereteiket, benyomásaikat, élményeiket.

Áttekintő vázlat

2.1 Virtuális verstúrák	45 perc
2.1a Versképek	15 perc
2.1b Barangoló	30 perc
2.2 Sziklamesék	45 perc
2.2a Kirándulás a sziklához	20 perc
2.2b A szélkiáltó madár	25 perc
2.3 Kirándulásképek	45 perc
Összesen:	3 × 45 perc

Előkészületek

Két vers és két mese kerül feldolgozásra, ami befogadás szempontjából nem könnyű. Ezért is eltérő a szövegek feldolgozási módja. Ha kevesebbet szeretnénk „markolni”, a két szövegfeldolgozó órából megfelelő szövegválasztással csinálhatunk egyet.

A képalkotó munkát érdemes úgy előkészíteni, hogy a különböző ábrázolási technikákhoz kialakítunk egy-egy kuckót, műhelysarkot, és az adott technika eszközeit, anyagait itt helyezzük el. Ezzel a térszervezéssel megkönnyítjük és motiválttá is tesszük a gyerek számára a választást.

2. tanegység

FELDOLGOZOTT MŰVEK

László Noémi:

Labdarózsa

Nagy Bandó András:

Barangoló

Marék Veronika: *Boribon kirándul* (részlet)

Miklya Luzsányi Mónika:

A szélkiáltó madár

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

Szöveggyűjtemény

Internet, projektor,
hangfal

Rajzlap, rajz- és festő-
eszközök

Kollázskészítés anyagai,
eszközei: színes papírok,
olló, ragasztó

ÉVFOLYAM

1–2. osztály

FELADATOK LEÍRÁSA

2.1 Virtuális verstúrák

45
perc

2.1a Versképek

Képzletbeli kiránduláson veszünk részt egy vers segítségével. Hunyják le a gyerekek a szemüket, takarják is el, és csak azokra a képekre figyeljenek, amit a verset hallva látnak! Miután elhelyezkedtek, lassan, jól érthetően olvassuk fel [László Noémi *Labdarózsa*](#) című versét!

Majd beszéljük meg, mi mindent láttak! Milyen képekre emlékeznek a versből?

15
perc

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Képzletbeli túrát teszünk a versek képei, kifejezései segítségével, amit képgalériával is megerősítünk.

JEGYZETEIM

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Vershallgatás, képzelet-játék

Vers olvasása, értelmezése

Önálló versolvasás, szógyűjtés

Szavak csoportosítása különböző szempontok szerint

Interaktív multimédiás feladat: csoportosítás a vers kifejezései szerint, galéria megtekintése
Vers kifejező hangos olvasása

Keressük meg versszakonként, hogy az adott szakasz miről szól (ki a főszereplő), az mit csinál, mihez hasonlítja a költő:

- hegy orma (hegycsúcs) → cifra palota – utazik,
- sas, sólyom, fecske, cinege – cikázik,
- Nap → labdarózsa – ringatózik,
- fű – terem.

2.1b Barangoló

30
perc

Nagy Bandó András *Barangoló* című verse is túráról, kirándulásról szól, talán nem is egyről, hanem többről. Ezért lehet a címe *Barangoló*. Olvassák el a gyerekek önállóan, és húzzák alá a versben, hogy mi mindennel találkozott ez a barangoló! Sok mindent fognak találni, a vers kész barangolásleltár.

Az önálló munka után gyűjtsük össze, mi mindent találtak a gyerekek! Hogyan lehetne mindezt csoportosítani? Hallgassuk meg az ötleteiket! Ami jó csoportosítási szempont, azt erősítsük meg, és gyűjtsük ki az oda tartozókat! (Például természeti formák, növények, gyümölcsök, fák, állatok, négylábúak, madarak stb.)

Csoportosítsuk a versben szereplőket a vers kifejezései szerint! Mi mindent csinált a barangoló?

- Másztam... (megmásztam),
- jártam... (kaptattam),
- szedtem...,
- láttam...

Nézzük meg a versben szereplőket a *Barangoló* című tankockán, és helyezzük el a megfelelő csoportba, nevezzük is meg mindet! Amelyiknek nem tudjuk a nevét, azt az *i* betű fölé elolvashatjuk. (A tankocka elérhető a reftantar.hu-n, a szöveggyűjtemény aloldalán.)

A tankocka képeit mint egy barangolóalbumot nézegethetjük végig. A képek kattintással nagyíthatók.

Képzeljék magukat a gyerekek a barangoló helyébe, és készüljenek fel a vers kifejező olvasására! Mintha ők sorolnák ezt a barangolólistát lelkesen, hálát adva a sok szépért, amit láttak, átéltek.

Majd néhány vállalkozó olvassa is fel így a verset!

2.2 Sziklamesék

45
perc

2.2a Kirándulás a sziklához

Ismeritek Boribont? Ki hallott már róla mesét, emelje fel a kezét! Ti most maradjatok egy kicsit csendben!

Aki nem ismeri Boribont, és nem is hallott róla, kinek-minek képzelet a neve alapján? (Hallgassuk meg a gyerekek ötleteit!)

Ki az, aki legközelebb járt az igazsághoz? A Boribont ismerők közül válaszoljon valaki, és mondja el, kiről van szó! Boribonnak van egy barátja is a mesében. Ki ő? Hogy hívják?

Most Annipanni és Boribon kirándulni indul. Figyeljétek meg, hova tartanak, és mi történik a túra alatt!

Kérjünk meg valakit a jól olvasó és Boribont ismerő gyerekek közül, hogy olvassák el nekünk [Marék Veronika Boribon kirándul](#) című meséjének részletét! (Ha többen is vannak, olvashatják felváltva.)

Majd beszélgessünk!

Hova indult Annipanni és Boribon? Mit láttak út közben?

Milyen akadályokkal találtak? (Patak, fáradság, szomjúság, nyafogás.)

Mit csináltak a sziklánál?

Lefelé könnyebb volt az útjuk? Mi történt?

Mit tettek a beleset után?

Mire kell vigyázni túra közben a hegyen, a lejtőn?

2.2b A szélkiáltó madár

Boribont nagyon izgatta a furcsa szikla a hegy tetején, ezért indultak útnak. Bizony, a sziklák különösek, egyszerre félelmetesek és gyönyörűek, felcsigázzák a képzeletet. A következő mese is szikláról szól, pontosabban egy sziklaszorosról, és még valaki másról. Hallgassuk meg [Miklya Luzsányi Mónika A szélkiáltó madár](#) című meséjét!

A gyerekek kucózzanak be a mesehallgatáshoz, és a pedagógus olvassa fel a mesét!

Utána beszélgessünk!

Miben különbözött Szélkiáltó a többi madártól?

Hová repült? Miért volt félelmetes az útja?

Mit tett a szurdok mélyén? Mire vállalkozott?

Milyen természeti erővel találta itt szemben magát?

Ki mentette meg, és hogyan? Mi lett a zord sziklahasadékból?

20
perc

25
perc

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A meséken keresztül a kirándulás konkrét élménye felől közelítsünk a szimbolikus jelentés felé.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Névkitalálás
Meseolvasás, mesehallgatás
Szöveg értelmezése, beszélgetés
Bibliai kapcsolat felismerése

Vedd figyelembe!

A történet szimbolikus alakjai között a fiúban felismerhető Jézus alakja, aki az őt követőknek élő vizet, élő forrást ígér. Beszélhetünk erről is a gyerekekkel, attól függően, milyen bibliaismerettel és hittel rendelkeznek. Nem hittanórát kell tartanunk, csak felismerni a fiú alakjában Isten fiát, az ő életet megújító kegyelmét. (János 7,37–38; vö. Zsoltárok 36,8–10)

2.3 Kirándulásképek

A megismert versek és mesék nyomán hegyes-völgyes tájakon jártunk, sziklás vidékeken. Valószínűleg a gyerekeknek is van bőven kirándulás- és túraélménye a hegyek között. Ezek felidézésére is lehetőség nyílik egy rajzóra keretei között. A gyerekek választható technikával – rajzolás, festés, papírkollázs – készítsenek hegyes-völgyes tájat, tájrészletet ábrázoló képet

- az egyik megismert vershez, meséhez kapcsolódva, azt illusztrálva
- vagy saját kirándulásemléket felidézve, azt ábrázolva.

A kész munkákból rendezzünk egy kis tárlatot! A képeket csoportosíthatjuk a megismert szövegek és saját élmény szerint.

Vedd figyelembe!

A munkát érdemes úgy előkészíteni, hogy a különböző ábrázolási technikákhoz kialakítunk egy-egy kuckót, műhelysarkot. Ez főleg a festés, kollázkészítés szervezése miatt fontos.

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Illusztráció készítése a megismert szövegekhez vagy saját túraélmény ábrázolása.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Tájébrázolás választható technikával: rajzolás, festés, papírkollázs
Kiállításrendezés

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHEZ A FELADATHOZ?

Rajzlap, rajz- és festő-eszközök
Kollázkészítés anyagai, eszközei: színes papírok, olló, ragasztó

JEGYZETEIM